

Slovenski dom

Štev. 218.

V Ljubljani, v petek, 25. septembra 1942-XX

Leto VII.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza Italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Attività di artiglierie sul fronte egiziano

Un apparecchio nemico abbattuto

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 24 settembre 1942-XX il seguente bollettino di guerra n. 850:

Sul fronte egiziano attività di artiglierie e di elementi esploranti.

Nel Mediterraneo, durante un attacco tentato da aerosiluranti avversari contro un nostro convoglio che ha proseguito indenne la rotta, due apparecchi precipitarono in mare colpiti dalla reazione della scorta.

Cacciatori germanici hanno abbattuto due «Spitfire»: uno su Malta e l'altro su Creta.

Aerei nemici mitragliavano ieri sera la città di Trapani e l'isola Colombaia causando un morto e nove feriti, qualche bomba veniva sganciata sulla rotabile Gela Licata.

Nel cielo di Porto Empedocle un velivolo britannico centrato dalle batterie contraeree, è caduto in fiamme.

Na egiptovskem bojišču topniško delovanje

Sestreljeno sovražnikovo letalo

Glavni Stan italijanskih Oboroženih sil objavlja:

Na egiptovskem bojišču topniško in ogledniško delovanje.

V Sredozemlju je protiletalska obramba spremljevalnih ladij med poskusnim napadom angleških torpednih letal na neko italijansko ladijsko skupino, ki je nepoškodovana nadaljevala svojo pot, sestrelila dve letali.

Nemški lovci so zbili dve letali vrste »Spitfire«: eno nad Malto, drugo pa nad Kreta.

Snoči so angleška letala obstreljevala mesto Trapani ter otok Colombaia, kjer je bil 1 mrtvev in 9 ranjenih.

Nekaj bomb je bilo vrženo na cesto Gela-Licata.

Nad pristaniščem Empedocle je neko angleško letalo, zadeto od protiletalskega topništva, v plamenih treščilo na tla.

Kako je potekal zahrbtni napad na bolniško ladjo »Arno«

Operacijski pas, 25. septembra. s. Posebni dopisnik agencije Stefani poroča, da so v neko italijansko oporišče dospeli brodolomci ladje »Arno«. Gre za moše iz posadke, ki so doživeli vso blodno pot po morju; z njih zagorelih lie odseva ponos in prezir ljudi, ki so ušli zahrbtnemu napadu. Nihče ne »Arno« ni pričakoval takega izdajalskega napada, ki so ga Angleži sprožili z odločno kljubovalnostjo, potem ko so preračunali vse podrobnosti in se odločili za nagel nastop. Takoj ob somraku so prižgali vse luči na ladji. Stranske luči so obsele svetlele njevo vnanost, osvetljevalci na sredi pa so bili usmerjeni na znamenje rdečega križa. Prosti moše posadke so se pred 11. uro odpravili v prostore na krnu, ki so jim bili določeni. Morje je razburkano. Zaradi hudih valov, ki so se penili ob boku ladje, je bila noč še bolj nemirna. Nihče na ladji ni mogel slutiti, da se bo po nekaj minutah sprožil napad proti neoboroženi ladji »Arno«. Angleško letalo je ko blisk švignilo v smeri proti ladji. Hrup njegovih motorjev je bil oglušujoč in grozljiv. Komaj je kdo zavedel sovražnega namena, ko je že treščilo v ladjo. Letalo se je spustilo do višine 250 m, ladja »Arno« pa se je ustavila.

Prevozno brodovje - Ahilova peta zaveznikov

Rim, 25. septembra. s. Najboljšo razlago k pogubnim potopitvam anglosaškega trgovskega brodovja podajajo v zadnjih 14 dneh članki, ki jih angleški listi objavljajo o vprašanju ladijskega protisora. »Daily Telegraph« piše, da ruske vojne potrebe niso le obsežne, pač pa tudi nujne in sicer toliko bolj, kajti boji zadnjih dni so požrli ogromne količine orožja in streliva, v izgubo pa so šla tudi pomembna industrijska sredstva, ki so dobavljala orožje ruski vojski. Na žalost, pristavlja »Daily Mail« pa prihajajo nujne prošnje za pomoč tako iz Rusije, kakor tudi iz vseh delov sveta. Anglo-saške zaloge izjavlja brez ovinkov ta list, niso tolikšne, da bi moglo ustreči prav vsem tistim, ki pošiljajo dramatične prošnje za pomoč. Tudi tokrat, piše »Daily Telegraph« je vprašanje ladijskega prostora na prvem mestu. Zavezniki niso v stanju uslišati vseh prošelj, ki na njihov naslov prihajajo, ker jim zmanjkuje ladij. Vsi ladijski sprevozi, ki odhajajo, so izpostavljeni sovražnikovim napadom. List zaključuje svoje članke s pripombo, da je Roosevelt jasno povedal spomladaj, da potrebujejo zavezniki veliko ladij. Zaradi izgub, ki so jih zavezniki imeli čez poletje, je pomankanje ladijevja še občutnejše.

Razni drugi angleški listi razlagajo javnosti prav isti razlog in vzpodbujajo ladjedelnice naj do skrajnih možnosti dvignejo svojo izdelavo. Poseben poudarek dajejo ti članki besedam, ki jih je izgovoril Churchill v svoji pozuravni poslanici na konferenci uradnikov in delavcev v industriji za izdelovanje ladij in za razna popravila. Ko je poudaril naloge angleških in severnoameriških mornarjev ter obojih v pomorski industriji, je dejal prvi minister

Uspešen nastop nemških podmornic

Angleško brodovje je izgubilo 19 ladij s 125.000 tonami, poleg tega še 3 rušilce in 1 majošo enoto
Novi uspehi na Kavkazu — Besni boji v Stalingradu

Hitlerjev glavni stan, 25. sept. Nemško vrhovno poveljstvo je včeraj objavilo tole izredno uradno vojno poročilo:

Med Spitzbergi in Islandijo so nemške podmornice napadle ladijsko skupino, ki se je vračala iz sovjetskih pristanišč proti angleškim in ameriškim pristaniščem in je imela več zaščitnih kakor pa prevoznih ladij. V tridih, več dni dolgih bojih proti posebno močnemu varstvu so naše podmornice potopile tri rušilce, eno pomožno križarko in pet prevoznih ladij s skupno 50.000 tonami. Dve nadaljnji ladiji sta bili težko poškodovani s torpednimi zadetki.

V Atlantskem morju, pred Afriko in Karibijskem morju so naše podmornice potopile iz ladijskih skupin ter na lovu za posameznimi ladjami 13 angleških trgovskih ladij s 73.000 tonami ter eno manjšo enoto, neko nadaljnjo ladjo pa so s torpedi poškodovale. Tako je angleško ladijevje zadnje dni zopet izgubilo tri rušilce in eno manjšo enoto.

Hitlerjev glavni stan, 25. septembra. Nemško vrhovno poveljstvo je včeraj objavilo:

Sovjetski razbremenilni napadi pri Rževu in Leningradu - brez haska

Berlin, 25. sept. s. Iz vojaškega vira se je izvedelo, da je bilo pri Rževu odbitih več boljševiških krajevskih napadov. V nekem gozdnatem predelu severozahodno od tega mesta je prišlo do srditih spopadov. Sovražnik je znova in znova poskušal napadati nemške postojanke v gozdovih, toda slej ko prej je bil zavrnjen in je imel pomembne izgube v ljudstvu in orožju. Razbitih je bilo tudi 21 sovjetskih tankov. Nemška letala, med njimi tudi strmoglavci, so z bombami obne tavali boljševiške postojanke v zaledju. Tri velika skladišča streliva so bila vržena v zrak. Nemški lovci so med temi nastopi zbili 7 nasprotnikovih letal.

Na bojišču pri Volkovu so posamični nemški napadi prinesli kot uspeh zavzetje novega ozemlja. Sovražnik se je lotil srditih napadov, da bi zadržal nemško napredovanje, toda po silno hu-

V severozahodnem delu Kavkaza je pehota ob uspešni podpori topništva in letalstva, potem ko je premagala žilav sovjetski odpor, zasedla več važnih grehenov. Letalstvo je poleg tega izvedlo močne bombne napade na pristanišče Tuapse. Pri tem je bila večja ladja zažgana, v obalnih vodah pa je bila poškodovana ena trgovska ladja in ena stražna ladja.

Ob Tereku je bilo v trdem boju zasedeno mesto Prišipskaja.

V Stalingradu trajajo zagrizeni boji od hiše do hiše. Pri obrambi pred močnimi razbremenilnimi napadi je bilo uničenih 34 sovjetskih tankov.

Letalstvo je ponovno hudo bombardiralo sovjetsko preskrbo na železnicah vzhodno in zahodno ob dolnji Volgi kaor tudi skladišča pogonskega goriva pri Saratovu.

Severozahodno od Voroneža so spodleteli nadaljnji sovjetski napadi.

Na srednjem odseku vzhodnega bojišča so nemški napadi uspešno potekali. Sovražni napadi pri Rževu so bili odbiti.

Na severnem odseku vzhodnega bojišča je nemški napad južno od Ladoškega jezera navzlic

trmastemu sovjetskemu odporu in brezuspešnim napadom dovedel do zasedbe nadaljnjega ozemlja.

Na vzhodnem bojišču je bilo včeraj sestreljenih 62 sovjetskih letal. Pogrešajo tri nemška letala.

Angleška letala so preteklo noč metala rušilna in zažigalne bombe na nekatere kraje na vesernememskem in danskem obalnem področju. Prebivalstvo je imelo izgube. Deset angleških bombnikov je bilo sestreljenih.

Nemška bojna letala so v noči na 24. septembra bombardirala vojaško važne cilje v grofiji York v srednji Angliji.

Berlin, 25. sept. s. Izvedo se sledeče podrobnosti o bojih ob Kavkazu in pri Stalingradu. Na zahodnem robu Kavkaza je nemška napadna skupina popoldne 24. septembra zavzela gorato pobočje, ki je bilo močno utrjeno in trdovratno branjeno. Drugi nemški oddelki so se prerinili skozi gorski pas, ki je bil skoraj neprehojen, zlomili zagrizen sovjetski odpor ter zavzeli postojanke visoko v gorah. Nemška rušilna letala so napadala sovjetske čete, ki so bile na poti in povzročile občutne izgube. Ob Tereku je nemški napad žel nove uspehe. Po trdih spopadih je padlo mesto Prišipskaja ob Tereku.

V obmestnem pasu Stalingrada se nadaljuje grozni boji. Boji se bijejo od hiše do hiše, v hišah samih in po ulicah. Proti nemški zaporni črti severno od mesta so vrgli Sovjeti veliko skupino tankov, toda po hudih bojih so bili ti poskusi zavrnjeni. Nasprotnik je imel krvave izgube in pustil na bojišču 34 razbitih tankov. Protiletalsko topništvo je tolklo boljševiške protiletalske baterije na vzhod. obrežju Volge. Preteklo noč so nemška vojna letala učinkovito bombardirala skladišča zalog pri Saratovu in zažgala petrolejsko skladišče. Nemški lovci so zbili 40 sovjetskih letal.

Vesti 25. septembra

V mestu Salla na Finskem so včeraj svečano blagoslovili novo skupno finsko-nemško vojaško pokopališče. Svečanosti so se udeležili zastopniki finske vlade in vojske ter vrhovni poveljnik nemških sil na Finskem, general Dietl.

Za novega letalskega poveljnika angloskega letalstva v Egiptu je bil imenovan vicemarsal Mac Claghry.

Iz Budimpešte poročajo, da bo pokojnemu Stefanu Horthyju, sinu regenta Horthyja, v priznanje za zasluge za Madžarsko, priznan naziv »narodni heroje«. Pri prvem zasedanju parlamenta pa bo predložen poseben zakonski načrt, ki določa tudi za vdovo Stefanu Horthyja naslov »vdova naroda«, za njegovega sina pa naziv »sirota naroda«.

V četrtke ponoči so angleška letala izvršila nekaj osamljenih vzemirjevalnih napadov na obalni pas severne Nemčije, kjer so metala bombe na stanovanjske okraje in povzročila le manjšo škodo. Osem letal je bilo sestreljenih.

Dr. Göbbels je nemškim novinarjem na kratko očrtal sedanji vojaški in politični položaj in jim poudaril nalogo, ki jo imajo nemški novinarji z aktivnim sodelovanjem pri oblikovanju javnega mnenja v smislu totalne vojne.

Španske ladjedelnice grade 187 trgovskih ladij s skupno tonažo nad 200.000 ton, med katerimi je 8 petrolejskih ladij, 15 mešanih tovornih, 11 ladij za prevoz sadja in razne druge vrste ladij.

Kruh se je podražil v Angliji. Obenem je bila zmanjšana količina čaja na osebo na 56 g mesečno, kar je najmanjša količina, ki zadostja Angležu, ki je navdušen pivec čaja. V dveh mesecih bojev pri Rževu so Rusi vrgli v boj skoraj 35 oklepnih brigad, kar da v celoti 2500 tankov. Nemška obramba je dosedaj zbila 2500 teh vozil.

Avgusta so Japonci v boju proti 161.000 Kitajcem le 1356 spopadov. Ujeti so 6048 mož, 19 moznarjev, 8 težkih strojnic, 150 lahkih, 1035 samokresov in več drugega materiala. Kitajci so imeli ta čas 7835 mrtvih.

Na vest vsega sveta apelira japonski list »Japan Times« zaradi barbarških načinov, ki jih ameriške oblasti uporabljajo proti interniranim Japoncem. List pozivlje japonske oblasti, naj vračajo enako z enakim in razkrinkavajo pred vsem svetom vso hinavsko vlogo, ki jo skušajo Združene države igrati v vlogi prvoborilca za omiko in oliko.

Nova trgovska pogodba je bila za nadaljnjih sedem mesecev sklenjena med Dansko in Norveško. Danska bo izvažala sladkor, stroje in zdravila, dobivala pa bo papir in gnojila.

Znanstveni urad pri nemškem komisaratu za vzhodna zasedena ozemlja je bil ustanovljen v Rigi. Imel bo nalogo pospeševati združitev vseh sil v teh ozemljih za dosego čim večje izdelave na vseh področjih.

K predsedniku kitajske narodne vlade je prispel poseben japonski odpotalec na Kitajsko, bivši predsednik vlade baron Hiranuma. V odgovor na poslanico japonskega cesarja je Van-čingvej Hiranuma izročil svojo poslanico.

Železni križec prvega reda je podelil Hitler poveljniku madžarske vojske na ruskem bojišču generalu Janyju, ki je bil nedavno pri spopadih ranjen.

Španski pomorski poveljnik na Kanarskem otočju general Ariaga Adam je bil imenovan za načelnika glavnega stana španske mornarice.

Novi dokazi za to, da so Rusi nameravali napasti Nemčijo

Rim, 25. sept. s. Resničnost sovjetskih prav za napad na Nemčijo se je že mnogokrat izkazala v nepobitnih dokumentih, toda prvi material le počasi prihaja v javnost. Tokrat je bil predsednik izvršnega odbora severnoameriške banke Morgan tisti, ki je to vprašanje osvetlil. Ta mož potrjuje v svojem pismu na dnevnik »New York Times«, namenjenem za propagiranje pomoči Rusiji za vsako ceno, da je nemško-ruska pogodba iz leta 1939 imela edini cilj, pridobiti Rusiji potreben čas, da se pripravi na borbo proti Nemčiji. Predsednik banke, ki se piše Thomas Lamont obzluje politiko, ki so jo v preteklosti Združene države vodile in se niso zadosti brigale za »bitno politiko, potrebno za življenje sveta« namreč za združitev vseh anglosaških, ruskih in kitajskih sil, da bi

se zagotovil mir pred napadalci. Predsednik dalje pravi, da je za bodoči mir potrebno, da bo Nemčija zmerom v kleščah in da bo imela Veliko Britanijo na zahodu, Rusijo pa na vzhodu. Podobno pa mora imeti Japonska dve bojišči: Kitajsko na zahodu, Ameriko pa na vzhodu. Toda ta sijajni bančni predsednik ima v svoji bujni domišljiji vrednega tovariša, namreč razlagalca newyorškega radia Grahama Swinga, ki je povedal, da so se v prvih enajdvajsetih mesecih vojne Rusi delali, kakor da ne slišijo angleških klicev, da se pridružijo njenemu boju proti Nemčiji, ker so bili mnenja, da njihove priprave še niso gotove. Jasno je, da sta si Lamont in Swing edina v tem, da je bila Rusija pripravljena izdajalsko napasti Nemčijo v imenu nesmrtnih načel demokracije, lažnega pacifištva in uničevalne stalinske revolucije.

Žrtve ljubljanskega potresa pred pol stoletjem

Ljubljana, septembra.

Naš zadnji članek o grozi Ljubljancev l. 1893., ko so se bali, da se ne bo naše mesto v velikonočni noči kar pogreznilo, je navajal podrobnosti o duševnem razpoloženju ljudi in pa o dogajanju potresnih sunkov. Prvega dne po najhujšem potresnem sunku samem Ljubljanci niti vedeli niso, kakšne so potresne žrtve. O njih pa poročajo tedanji ljubljanski kronisti naslednje:

»Dne 13. aprila (prvi dan po prvem in najhujšem potresnem sunku) se je šele razvedelo, da so postale tudi razne osebe žrtve prvega potresnega sunka. Črkoštev Iv. Pašek je stopil prav v trenutku prvega sunka iz neke gostilne v Židovski ulici (to je bilo 14. aprila ob 11.17 ponoči). Tu mu je padla s strehe na glavo težka in ostra opeka. Umrli je navzlic nemudni operaciji v deželni bolnišnici. V Slonovi (sedanji Prešernovi) ulici je padla opeka na glavo nadesetniku Reinkolzu od godbe 27. pešpolka in ga ranila smrtonovarno. Na Karloški zemlji (sedaj em Barju) št. 7 je ubil padajoč tram na peči ležečo 20letno šiviljo Francico Škrjančevno. Na Sv. Petra cesti

je pred Počivavnikovo hišo zadel padajoč dimnik redarja A. Furlana ter ga ranil. Delavec Jakob Klešnik je ležal v obokani sobi. Potres pa je razrušil poslopje in strop se je povsem udrl. Prenesli so ga v bolnišnico, kjer je kljub vsej skrbi zdravnikov nekaj dni nato umrl. V Dravljah ob Celovski cesti je obok ubil na postelji spečega Fr. Sušteršiča; njegovo ženo pa je iz strahu zadela kap, da je umrla. Trgovec Ivan Zogar v Šiški se je pod razvalinami s stropa in zidu zadušil. V Črnučah je padajoča streha ubila hlapca Iv. Anžiča, v Vodljah pa je podirajoča se hiša zasula troje otrok.

A še več drugih oseb, med njimi žensk in otrok (tako nadaljuje kronist) je bilo bolj ali manj ranjenih od padajoče opeke in ometa. Zaradi strahu in mraza pa je več oseb tudi zbolelo na živcih ter so nekaterim ostale posledice panike več let. — Ulice in trgi so bili pokriti z velikimi kupi opeke, kamnja in ometa; udrla in porušila se je mnogo streh, odpadli so vsi napušči ter se odkrili vsi okrasni hišni fasad. Stene so ponekod popolnoma odstopile iz vezi, stropi so bili ali raz-

majani, skrivljeni ali celo udrti, oboki razpokani in hodniki raztrgani.

Vojaške in policijske straže so zasedle vse ozje ulice in tesnejše trge ter ustavile promet za vozove, mestoma pa tudi za občinstvo. Policija je nemudoma zaprla vse sumljive osebe ter jih, kolikor možno, poslala iz mesta z odgomo. Mestni gasilci so imeli v »Zvezdic« ter pod »Tivolijem« stalni stražnici, obenem pa so pogumno čistili strehe ter rušili razpadajoče ostanke dimnikov, da so onemogočili nadaljnje nevarnosti.

Vojaštvo vseh vojašnic je taborilo na prostem. Tako imenovana Nušakova vojašnica v Trnovem (Konjušne ulice 1) in Meščanska vojašnica v Čerkveni ulici sta bili zelo poškodovani in sta postali za bivanje popolnoma nerabni; takisto se je udrla stropje II. nadstropja v novi pehotni vojašnici; vojaško skladišče in vojaška bolnišnica ob Dunajski cesti sta silno trpeti ter sta se morali izprazniti. Topničarji so takoj ostavili Nušakovo vojašnico ter so se preselili začasno v Gorizio in v Zagreb. Vrnili so se šele po dograditvi nove velike topnišarske vojašnice za Sv. Krištofom ob Dunajski cesti. Vojaško stajaciško-divizijsko-brigadno in krajevno poveljstvo, ki je imelo po potresu svoje pisarne v Hilšerjevi (sedaj Gregoričevi) ulici št. 5, si je moralo zgraditi veliko barakovo za urade ob začetku Tivolija ob Bleiweisovi (sedanji Viktorja Emanuela III.) cesti.

Deželna bolnišnica ob Dunajski cesti se je spremenila v razvalino; posedli so se malone vsi stropje razpokalo je zidovje in stene so se podirale. Bolniki so torej prenesli nemudoma v šotore na vrt, vrtna lopa pa se je spremenila v operacijski prostor.

Poslopje deželne vlade (tako imenovani lantovž) na Turjaškem trgu se je, zlasti v zadnjem delu proti Salendrovim ulicam, zelo porušilo in je postalo nerabno. Uradi so se morali preseliti v administracijsko poslopje nove deželne bolnišnice. — Deželno predstvo in računovodstvo sta se preselila iz Gradišča št. 4 v veliko barako ob Erjavčevi cesti. Knežji dvorec (Auerspergov) na Turjaškem trgu se je zelo porušil in je razpokal v vseh delih poslopja ter so ga morali nujno izprazniti. Podreti se je moral kasneje do tal in je Ljubljana s tem izgubila arhitektonsko veleznimivo palačo. (Na tem mestu stoji sedaj vsučiliška knjižnica.)

Deželni dvorcu na Kongresnem trgu so razpokale vse stene ter so se udali vsi stropje, da se je moralo poslopje docela podreti. (Na tem mestu stoji sedaj glavno poslopje našega vsučilišča.)

Starodavni gimnaziji na Vodnikovem trgu je zidovje močno razpokalo, stropje, zlasti v II. nadstropju, se je udrla ter so se pojavile povsod velike zevajoče razpoke. Poslopje je postalo nerabno in se je kasneje podrla do tal.

Tako opisuje kronist glavne strahote potresa v Ljubljani skoraj pred pol stoletjem.

(—r.)

Nov čas zatemnitve

Visoki komisar Ljubljanske pokrajine, glede na lastni odredbi z dne 6. junija 1941-XIX, št. 42 in 19. avgusta 1942-XX, št. 165., in smatrajoč za potrebno, da se določi nov čas za izpolnjevanje določb o zatemnitvi

odreja:

Člen 1. do nove odredbe se morajo izpolnjevati določbe o zatemnitvi od 20.30 do 6 zjutraj; člen 2. ostanejo nespremenjena ostala navodila, ki jih vsebuje odredba z dne 6. junija 1941-XIX, št. 42;

Člen 3. ta odredba stopi v veljavo dne 26. septembra 1942-XX in bo objavljena v »Slovenskem listu« za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, 24. septembra 1942-XX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino: Emilio Grazioli.

Dopisovanje z vojnimi ujetniki in civilnimi vojnimi interniranci

Dopisovanje z vojnimi ujetniki in civilnimi vojnimi interniranci v kraljevini je dopustno samo s posredovanjem Italijanskega Rdečega Kriza, avtonomne sekcije v Ljubljani, na posebnih dopisnicah, ki se dobe pri proizvodvalnem uradu IRK v Puharjevi ulici št. 2-I v Ljubljani ali pri Poverjeništvih IRK v Novem mestu, Kočevju in Logatcu.

Na eni strani teh dopisnic sme biti napisan samo naslov prejemnika in pošiljatelja, na drugi strani pa pisma sporočila izključno strogo osebnih družinskega značaja in pisana v latinici razločno s črnilom ali pisalnim strojem v italijanski, slovenski, nemški ali srbohrvaščini.

Ta korespondenca se oddaja v poseben nabiralnik pri proizvodvalnem uradu IRK v Puharjevi ulici 2-I, pošiljatelj izven Ljubljane pa oddaja dopisnice najbližjemu izmed zgoraj navedenih Po-

Začetek pouka na šolah

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino ustrezno sporazumu z ministrstvom za narodno prosveto, odreja:

Člen 1. Na šolah Ljubljanske pokrajine se začne šolsko leto 1. oktobra in konča 30. septembra.

Redni pouk se prične v mestu Ljubljani 1. oktobra, v pokrajini pa 3. novembra in se konča 28. junija.

V šolskem letu 1942-43 se prične pouk, razen v mestu Ljubljani, dne 3. novembra.

Za razrede, ki se končujejo z zaključnimi izpiti kakršne koli vrste, določijo Visoki komisar konec pouka z odlokom.

Člen 2. Pouka ni na dneve, naštetih v členu 2. navedbe Visokega komisarja št. 105 z dne 19. septembra 1941-XIX.

Trajanje božičnih in velikonočnih počitnic določijo z odlokom Visoki komisar.

Člen 3. Potrebne dopolnilne spremembe v urnikih in učnih načrtih določijo z odlokom Visoki komisar.

Člen 4. Realka se odpravlja.

Odpravi se postopno tako, da se v šolskem letu 1942-43 nadaljuje pouk samo v VI., VII. in VIII. razredu.

Člen 5. Klasična gimnazija in realne gimnazije se delijo na triletni nižji in petletni višji tečaj.

Zaključni izpit nižjega tečaja opravljajo dijaki, ki dovršijo tretji gimnazijski razred.

Člen 6. V šolskem letu 1942-43 opravljajo zaključni izpit nižjega tečaja tudi dijaki, ki dovršijo IV. razred.

Člen 7. S to naredbo se razveljavljajo vse druge, njej nasprotujoče, ali z njo nezdružljive določbe.

Odprava omejitev za vino

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino odreja:

Člen 1. Določbe navedbe z dne 22. maja 1942-XX št. 96 s predpisi o ureditvi preskrbe z vinom se odpravljajo.

Zbiranje, prevažanje in trgovanje z vinom je prosto vsakršne omejitve (zapore) in smejo te posle izvrševati podjetja, zasebniki in ustanove, ki so jih doslej upravičeno opravljali.

Člen 2. Ta naredba stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Z Gorenjskega

Tudi na Gorenjskem uničujejo člane krvave »Osvobodilne fronte«. Gorenjski tednik priobčuje dalje članke o nečloveških zločinih komunističnih morilcev, katere vedno bolj udarja masovna roka za njihova krvava dela. Pred dnevi so ubili najkrvoločnejšega člana morilske komunistične tolpe Janeza Perka, ki je pripadal poveljniku roparskih tolp, že ubitemu Gregoriju Jožefu. Z Gregorijem je bilo ustrlelih 32 njegovih pajdašev, 8 pa ujetih. 14. septembra so ujeli še krvnika Perka in z njim ustrleli 28 komunistov, ujeli pa 33. Gorenjski tednik navaja, da je umoril Perko naslednje ljudi: kovaškega mojstra Franca Berka od Sv. Ance, čevljarja Nandeta Perka in delavca Janeza Verdija v občini Kater, posestnika Jurija Rozmana v občini Sv. Katarina, župana Petra Struparja, na Golniku bolniškega nameščena Jožeta Škrjanca in njegovo ženo Marijo, župana Ernesta Lukanca, tesarskega mojstra Jožeta Jenka, očeta 7 otrok, posestnika Jožeta Megliča pri Sv. Ani, 2. septembra je ubil živnozdravnika Bedenka iz Kranja, dne 5. septembra pa Janeza Ferijana Martinga. — Gorenjski tednik omenja tudi Brileja, ki je dal umoriti pri Sv. Križu pri Litiji soglasno s krvnikom Perkem tri žene samo zaradi tega, ker so šle v cerkev. V tej zvezi navaja tudi znani Brilejev načrtni program: »Če bo potrebno, bomo pobili vse prebivalstvo, ki se ne prizna h komunizmu!«

Sai quando si chiude la Lotteria?
Ali veš
kaj se zaključuje Loterija?

La chiusura è imminente. Affrettati. Se ancora non l'hai fatto devi acquistare oggi stesso qualche biglietto della Lotteria di Merano. 12 Lire possono farti svegliare milionario fra pochi giorni. Non voltare le spalle alla fortuna, potresti rimpiangerlo per tutta la vita. 12 Lire è una somma così modesta di fronte alla possibilità di fare la tua felicità e quella dei tuoi cari.

Zaključek prodaje je blizu. Požuri se! Ako še nisi storil, moraš še danes kupiti kako srečko Loterije di Merano. 12 lir te v kratkih dneh lahko zbudi kot milijonarja. Ne obračaj sreči hrbta, boš lahko obžaloval vse življenje. 12 lir je tako skromna vsota v primeri z možnostjo ustvariti si lastno srečo in srečo tvojih dragih!

Loterija di Merano podari milijon

onemu, ki kupi srečko za 12 lir do 27. septembra o polnoči

Per l'acquisto dei biglietti rivo gersi all'Intendenza di Finanza, Trieste, rimettendo L. 12.— per ogni biglietto, più le spese postali

Srečke lahko kupite pri: Intendenza di Finanza, Trieste, s tem, da nakažete tja kaj L. 12.— za vsako srečko in poštne stroške

S. S. van Dyne:

ZAGONETNA SMRT

KRIMINALNI ROMAN

GOSPODA BENSONA

Po kratki razpravi o tem je bilo sklenjeno še počakati. Markham je bil prepričan, da Vance ve nekaj, česar pa zaenkrat še noče razodeli. Dobil sem vtis, da se je samo zato tako upiral Vancejevemu nasvetu, ker je hotel s tem doseči, da bi Vance le vse povedal. O tem sem se prepričal, ko sem prisostvoval temu zadnjemu razgovoru, pri katerem je šlo zato, ali je pametno povedati javnosti, da je stotnik priznal umor, ali ne.

A Vance tudi tokrat ni hotel ničesar razodeli. Njegova trdnost in odločnost je nazadnje le zmagala tako, da je Markham ukazal Heathu, da do drugega dne ne sme nikomur ničesar o tem povedati. Major je tudi prikimal in s tem pokazal, da se strinja. Nato pa je Vance dejal naredniku:

»Kar se tiče teh vnetih časnikarjev, jim lahko poveste, da jim bom jutri sporočil presenetljivo novico.«

Heath je ves besen odšel. Vance je še enkrat vzel v roke tisti papir, na katerem je bilo napisano Leacockovo priznanje. Začel ga je znova pretehtavati.

Markham, zdaj pa bi rad videl, če pokliče sem tvojega jetnika in ga posadiš na tale stol nasproti oknu. Daj mu eno tistih slovitih cigar, ki jih hraniš za vplivne politične osebnosti ter dobro

poslušaj, ko bom jaz kramljal z njim. Tudi major se bo rad zadržal tu pri tem zabavnem zasliševanju, ne res?

»To ti brez nadaljnjega lahko dovolim,« je odvrnil z nasmehom. »Tudi jaz sem nameraval govoriti z Leacockom.« Pritisnil je na gumb in pozvonil. Markham je izročil policistu, ki je takoj nato stopil v sobo, pismen ukaz.

Cez deset minut je eden jetniških paznikov privedel jetnika v Markhamovo sobo.

XIX. poglavje.

Vance zaslišuje.

Sreda, 19. junija ob 15.30.

Stotnik Leacock je stopil v sobo kakor da mu je prav malo mar, kaj se z njim dogaja. Njegove rame so bile upognjene, roke pa so mu visele kot brez moči ob telesu. Na očeh se mu je bralo, da že več dni ni spal. Ko je zagledal majorja, se je zravnil, stopil k njemu in mu podal roko.

Jasno je bilo videti, da je smatral majorja za svojega prijatelja, čeprav Alvin Benson ni bil imel prav nič rad. Cim pa se je zavedel svojega tedanjega položaja, se je spet umaknil, kakor da mu je sila nerodno.

Major je stopil k njemu, ga prijel za laket in mu potihem dejal:

»Leacock, ne morem verjeti, da bi bili vi umorili Alvina.«

Stotnik ga je pogledal z nekim čudnim izrazom v očeh in dejal:

»Vprav jaz sem ga spravil s sveta. Povedal sem mu bil, da ga bom.«

Vance je stopil nekaj korakov naprej.

»Sedite, gospod stotnik. Načelnik okrožne uprave hoče slišati podrobnosti, kako je bil umor izveden. Zakon, razumete, se ne zadovoljuje s tem, da zločinec svoje dejanje prizna. Treba je imeti v rokah neizpodbitne dokaze. In ker je v sedanjem primeru padel sum na vas in tudi še na druge, je potrebno, da odgovorite na nekatera vprašanja, da na ta način ugotovimo, če so vaše trditve resnične. V nasprotnem primeru bi se morali opirati na sumljiva znamenja, ki smo jih ugotovili.«

Vsedel se je pred Leackocka, prebral natančno tisto Leacockovo priznanje, potem pa začel z zasliševanjem:

»Vi pravite tukaj, da ste prepričani, da vam je Alvin Benson delal veliko krivico in da ste šli na njegov dom približno ob pol ene ponoči trinajstega junija... Pri tem, ko namigavate na tisto krivico, ki vam jo je delal, mislite najbrž na pozornost, ki jo je izkazoval gospodični St. Clairvi, ne?«

Leacockov obraz je dobil izraz, kakor da kliče na dvoboj.

»Ni važno, zakaj sem ga umoril. Ali ne bi mogli pustiti gospodične St. Clairve pri miru?«

»Gotovo da,« je pritrdil Vance. »Obljubljam vam, da je ne bomo več ome-

njali. Priti pa moramo do dna, kaj vas je pripravilo do tega, da ste zagrešili umor.«

Po kratkem molku je Leacock dejal:

»Torej dobro, šlo je vprav za tisto.«

»Kako ste vedeli, da je gospodična St. Clairva odšla tisti večer skupaj z gospodom Bensonom večerjati?«

»Sel sem za njima v »Marseilles«.

»Potem ste šli na svoj dom...«

»Da.«

»Kaj vas je privedlo do tega, da ste šli pozneje v Bensonovo hišo?«

»Razmišljal sem o tem, kar sem bil videl, nazadnje pa se nisem mogel več zdržati. Popadla me je sveta jeza in vzel sem svojo pištolo ter odšel z doma s trdnim namenom, da ga umorim.«

Leacock je govoril ježno. Zdelo se je nemogoče, da bi se bil lagal. Vance se je še enkrat povrnil k tistemu priznanju in dejal:

»Vi ste narekovali: »Sel sem na št. 87, Cesta 48-a in stopil v hišo skozi glavni vhod... Ste pozvonili, ali našli vrata odprta?«

Leacock je nekoliko pomislil, preden je odgovoril. Očividno se je spomnil, da so časopisi pisali o pričevanju Bensonove hišne, ki je pri zasliševanju izpovedala, da se zvonec tisto noč ni oglašil.

»Toda, kakšne važnosti naj bi to bilo?« je vprašal stotnik. Videti je bilo, da bi rad pridobil na času.

»Samo to bi radi zvedeli in nič drugega. Pa se nam na vse zadnje ne mudite preveč,« je odvrnil Vance.

»Dobro, če vam je toliko na tem, vam povem, da nisem pozvonil in da

verjeništev IRK. Pošiljateljem se priporoča, naj ne pišejo več kot eno dopisnico tedensko.

Ta poštnine prosti način dopisovanja je veljaven samo za vojne ujetnike in civilne vojne internirance v taboriščih v kraljevini, zato se ne more na navedenih dopisnicah pisati političnim kontinuirancem v določenih občinah, kaznjencem v kaznišnicah (Casa penale) ali jetnikom v sodnih zaporih (Carceri giudiziari). Za vse te veljajo splošni poštni predpisi kot za ostali civilni poštni promet.

Za dopisovanje z vojnimi ujetniki v Nemčiji se smejo uporabljati le dopisnice ali pisma za odgovor, ki jih pošiljajo ujetniki iz Nemčije. Ta korespondenca se oddaja lahko v vsak poštni nabiralnik.

Korespondenca, ki ne bo povsem odgovarjala zgornjim določilom, se ne bo odpremljala naslovljenecem.

tudi vrata niso bila odprta. Vprav tisti trenutek, ko sem prispel k vratom njegove hiše, se je Benson pripeljal z avtomobilom...«

»Trenutek, prosim. Ste opazili slučajno, da bi stal še kak drug avtomobil pred hišo? Neki sivi avtomobil?«

»Sivi avtomobil?... Da, videl sem ga.«

»Ste prepoznali tistega človeka, ki je bil v njem?«

»Spet je nastal kratek molk.«

»Nisem čisto prepričan, zdi se mi pa, da je bil neki Pyffe.«

»Sia bila torej on in Benson oba istočasno pred hišo?«

Leacock se je malo zamislil, nato pa dejal:

»Ne, nista bila oba isti trenutek tam. Ko sem prišel jaz pred hišo, ni bilo tam nikogar. Videl sem Pyffega šele čez nekaj minut, ko sem že odhajal iz Bensonove hiše.«

»Pyffe se je torej pripeljal s svojim avtomobilom pred Bensonovo hišo šele potem, ko ste bili vi že v hiši? Je tako?«

»Da, tako je.«

»Dobro... Zdaj pa se povrnimo nekoliko nazaj. Benson se je pripeljal s taksijem, in potem?«

»Stopil sem k njemu in mu dejal, da bi rad govoril z njim. Skupaj sva odšla v hišo. On je odprl vrata s svojim ključem.«

»In zdaj, gospod stotnik, nam povejte še malo, kako je bilo potem, ko sta stopila z gospodom Bensonom v hišo.«

Ljubljana

Koledar

Danes, petek, 25. septembra: Kleofa, sp.
Sobota, 26. septembra: Kan, muč.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Komotar, Vič-Tržaška cesta.

Vse one trgovce in pčke, ki nimajo za ves mesec dosti velikih zalog blaga, vabi mestni preskrbovalni urad, naj pridejo v soboto, ponedeljek in torek, 26., 28. in 29. t. m. ob 8 v odsek za razdeljevanje moke, riža in testenin. S seboj morajo prinesiti obe knjigi in priložiti listek z navedbo, katero in koliko blaga potrebujejo. Obenem pa opozarjamo vse one, ki imajo za ves mesec dosti veliko zalogo, naj ne prihajajo, ker ne bodo dobili nobenih nakazil.

Osvobodilna fronta

je popolnoma komunistična organizacija. Vsi drugi, ki z njo sodelujejo, so samo priveski, ki so jih komunisti že likvidirali, ali jih bodo likvidirali, kakor hitro jim ne bodo več potrebni. Kako likvidirajo, veste.

Razstava akad. slikarja Tineta Gorjupa, V nedeljo, dne 27. t. m. ob 11 dopoldne bo imel vodstvo po razstavi prof. I. Vavpotič. Razstava je odprta dnevno nepretrgoma od 9 do 18.

Spored simfoničnega koncerta v proslavo 150-letnice rojstva skladatelja G. Rossinija: 1. Uvod na beseda — docent Marijan Lipovšek; 2. Izvajanje predigre iz Rossinijevih del: Stabat mater, Obleganje Korinta, Viljem Tell in po odmoru Italijanka v Alžiru, Kradljiva sraka in Semiramida. Simfonični koncert bo vodil dirigent D. M. Šijanec, izvajal ga bo združeni operni in radijski orkester. Začetek točno ob pol 7 zvečer. Predprodaja vstopnic pri dnevnih blaginji v operi.

Upraviteljstvo deške ljudske šole na Ledini obvešča starše iz šolskega okoliša Ledina, da bo vpisovanje otrok v šolo 28. septembra in sicer za I. razred v upraviteljevi pisarni, za druge razrede pa v zbornici v I. nadstropju. Pri vpisu v I. razred morajo starši predložiti krstni list otroka ali družinsko knjižico in potrdilo, da je otrok cepljen proti kozam in proti davici. Za druge razrede morajo predložiti izpovednico o doživljenjski prejšnjega razreda. Istočasno je vpisovanje v otroški vrtec.

Zvišanje prejemkov delojemalcev v brivsko-frizerski stroki. Dne 18. septembra 1942 je bil podpisan od Pokrajinske zveze delodajalcev in Pokrajinske delavske zveze meznih sporazum, na podlagi katerega se zvišujejo s kolektivno pogodbo za brivsko-frizersko stroko določene plače v vseh razredih tako v Ljubljani kakor tudi na podeželju z veljavnostjo od 1. avgusta 1942 za 30 lir (trideset) tedensko.

Koncert na dveh klavirjih. Na koncertnem sporedu so skladatelji Longo, Grieg, Tomic, Reinberger in Rahmaninov. Longo je zelo dober, plodovit komponist, ki je pisal pod vplivom nemških klasikov. Na našem sporedu je zastopan z dvojico svojih del. Naprej z Variacijami na znan Mozartov temo, nato pa z Malo suito, ki ima tri stavke, ki so vsi izredno ljubki in melodiozni. O ostalih delih spregovorimo jutri. Koncert bosta izvajali pianisti Silva Hrašovec in Marta Bizjak — Valjalo, vršil se bo v ponedeljek, dne 28. t. m. ob pol 7. uri zvečer v mali filharmonični dvorani. Vstopnice so na razpolago v Knjižarni Glasbene Matice.

Ljubljansko gledališče

Drama:

27. septembra, nedelja ob 14: »Mali lord«. Izven. Zelo znižane cene od 10 lir navzdol, ob 17:30: »Vdova Rošlinka«. Izven. Zelo znižane cene od 10 lir navzdol.

Opera:

25. septembra, petek, ob 18:30: »Rossinijev festival«. Izven. Cene od 14 lir navzdol.
26. sept., sobota, ob 17: »Seviljski brivci«. Izven. Cene od 24 lir navzdol.
27. septembra, nedelja, ob 17: »Seviljski brivci«. Izven. Zaključena predstava.

Zdravnik gre križem svet

Predlagal bi vam, da bi prosili za pomoč »Mednarodni zdravstveni urad«, ki naj pošlje semkaj dobrega večaka za malarijo, da bo vsa ta vprašanja raziskoval.

Wood je moj predlog sprejel brez najmanjšega oklevanja. Prav kmalu je na otočje dospel Walter D. Tiedemann. Ta si je izbral štiri vasi, od katerih je imela vsaka svoje zemljepisne razmere: prva je ležala na griču, druga na planjavi, tretja ob obrežju jezera, četrta pa je bila vasica na koleh, zgrajena nad vodami, ki so pritekale z bližnjih hribov.

Na srečo komarji vrste anopheles, ki prenašajo malarijo, brendijo okrog samo pozno zvečer, ob uri, ki je nekoliko oddaljena od luninega svita. V temnih nočeh pa se prikažejo pred pol eno zjutraj ali šele ob eni in se v tem razlikujejo od mareških komarjev, ki začenjajo letati okrog takoj po sončnem zahodu. Vedeli smo, da smo lahko varno bili pokonci ali hodili okrog do pozne ure (na Filipinih nisi mogel dolgo ostati v zaprti verandi, ker bi bila zaradi oken vročina neznosna), a če si se hotel izogniti nevarnosti okužbe, si moral spati pod mrežo.

Dognali smo, da je anopheles minimus zelo nevaren komar, a nikdar nam ni uspelo, da bi ga v kakih hišnih podnevi. Preden bi izdali kakršni ukrep, je bilo treba vedeti za njegova ekvivalenca.

Delali smo poskuse vseh vrst. Med drugim smo tudi uredili postelje na drevju, da bi mogli preučiti, kako komarji pikajo in srkajo v raznih višinah. Vanje so legli moške pod odprte mreže ter čakali, da so se komarji spravili nanje. Ob enajstih nekako je priletel prvi »minimus« po svoj obede, a mreža se ni zaprla, dokler se jih ni nabralo dovolj za naše poskuse. Potem ko so se nasrkali, so komarji ob dveh postajah vidno nemirni; ob treh so že bili hudo razburjeni ter vneto iskali kak izhod iz mreže. Proti četrtri uri se jih je polastil tolikšen nemir, da so se hoteli ubijati kar v množicah, s tem da so z glavami silili in rinili skozi ozke reže v mreži in si strli krila. Jasno je bilo, da jih je gnala močna nagonska sila proti domu.

Potem ko smo jih malo poskrpili s karminasto barvo, smo jih izpustili. Takoj za tem pa se je začel lov. — Obratili smo kamne ter pregledovali listje, trave in drevesna debla in šote. Take preiskave smo delali čeli dve leti, kar je veljalo na tisoče dolarjev, a nazadnje smo komarjevo skrivališče vendarle odkrili. Na Filipinih raste ob vodnih tokovih bambus. Tam kjer se vodni tok zaje v obrežje, se bambusove korenine razrastejo v zapleteno goščavo, kjer so se podnevi skrivali skrivnostni »minimusi«.

Dal 15 al 30 Settembre vengono emesse le nuove serie di BUONI DEL TESORO NOVENNALI 4% a PREMI

Interessi e Premi esenti da ogni imposta presente e futura

PREZZO di emissione: L. 92 per ogni cento lire di capitale nominale, oltre interessi 4% dal 15 Settembre fino al giorno del versamento.

Le sottoscrizioni possono essere eseguite in contanti o con versamento di Buoni del Tesoro novennali 4% scadenza 15 febbraio 1943.

Vengono accettate come contante le cedole ammesse in sottoscrizione.

Per le sottoscrizioni con versamento di Buoni del Tesoro novennali 4% 15 febbraio 1943 i medesimi vengono accettati alla pari e al sottoscrittore viene corrisposta la differenza di L. 8 per ogni cento lire di capitale nominale, nonché il rateo di interessi in ragione di cent. 35% in corrispondenza della cedola non ancora scaduta che dovrà trovarsi unita ai titoli versati in sottoscrizione.

PREMI: ciascuna serie di L. 1 miliardo di Buoni concorre annualmente a n. 116 premi per un ammontare complessivo di L. 4.800.000 mediante estrazioni semestrali.

Le sottoscrizioni si ricevono presso tutte le Filiali dei seguenti Enti e Istituti che fanno parte del Consorzio di emissione, presieduto dalla Banca d'Italia:

Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli infortuni sul lavoro — Banca d'Italia — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banca Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Provincie Lombarde — Federazione Nazionale Fascista delle Banche e Banchieri — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare Cooperativa Anonima di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Popolare di Milano — Banco Santo Spirito — Credito Varesino — Società Italiana per le Strade Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali di Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà — La Fondiaria Compagnia di Assicurazioni Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio.

Credito Commerciale, Milano — Banca Cattolica del Veneto — Banca Toscana — Banca Agricola Milanese — Banca Provinciale Lombarda — Banco di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Credito Romagnolo — Banca Lombarda di DD. & CC. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Banca Belinzaghi — Società Italiana di Credito, Milano — Banco Lariano — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca del Friuli — Banco S. Paolo, Brescia — Banca Gaudenzio Sella & C., Biella — Banca Popolare, Lecco — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banco Alto Milanese — Banca di Calabria;

Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Luino — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Cooperativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risp. e Prestiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese;

Tutte le altre Casse di Risparmio, Banche e Banchieri, e Banche Popolari, iscritte alle Federazioni di Categoria, nonché gli Agenti di Cambio partecipanti alla Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio.

Od 15. do 30. septembra bodo emitirane nove serije 9 LETNIH 4% ZAKLADNIH BONOV s PREMIJAMI

Obresti in Premije so oproščene sleherne sedanje in bodoče davčine

EMISIJSKA CENA: 92 lir za vsakih sto lir nominalne glavnice poleg 4% obresti od 15. septembra do dneva vplačila.

Vpisovanje se lahko opravi ali v gotovini ali z vplačilom 9 letnih 4% zakladnih bonov, ki zapadejo 15. februarja 1943.

Sprejeti so kot gotovina kuponi, dopuščeni za vpis.

Pri vpisu z vplačilom 9 letnih 4% zakladnih bonov 15. februarja 1943, se isti sprejemajo a la pari in vplačnikom se prizna razlika 8 lir za vsakih sto lir nominalne glavnice, poleg odgovarjajočih obresti v znesku cent. 35% z ozirom na še ne zapadli kupon, ki mora biti priključen bonom, izročeni v vpis.

PREMIJE: Na vsako serijo 1 milijarde lir bonov odpade letno 116 premij v skupnem znesku 4.800.000 lir, ki se izplačajo vsakih 6 mesecev.

Vpisovanje se lahko opravi pri vseh podružnicah naslednjih ustanov in zavodov, ki pripadajo emisijskemu konzorciju, pod vodstvom zavoda Banca d'Italia:

Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli infortuni sul lavoro — Banca d'Italia — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banca Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Provincie Lombarde — Federazione Nazionale Fascista delle Banche e Banchieri — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare Cooperativa Anonima di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Popolare di Milano — Banco Santo Spirito — Credito Varesino — Società Italiana per le Strade Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali di Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà — La Fondiaria Compagnia di Assicurazioni Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio.

Credito Commerciale, Milano — Banca Cattolica del Veneto — Banca Toscana — Banca Agricola Milanese — Banca Provinciale Lombarda — Banco di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Credito Romagnolo — Banca Lombarda di DD. & CC. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Banca Belinzaghi — Società Italiana di Credito, Milano — Banco Lariano — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca del Friuli — Banco S. Paolo, Brescia — Banca Gaudenzio Sella & C., Biella — Banca Popolare, Lecco — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banco Alto Milanese — Banca di Calabria;

Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Luino — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Cooperativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risp. e Prestiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese;

Vse ostale hranilnice, banke, bančniki in ljudske posojilnice, ki so vključene v Zvezi bančne kategorije, kakor tudi menjalnični agenti, ki so člani družbe »Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio«.

Na ta način smo dokazali, da je malarija na otočju v zvezi z vodnimi tokovi, ki pritekajo z vzhodja hribov. Če bi potrosili Woodov milijon za izsuševanje močvirij, bi ga vrgli tja brez haske.

Važno odkritje nam je pojasnilo, kaj mora biti naš prvi korak v boju proti boleznim. Na gladino vodnih tokov smo stresali riževе otrobe in poseben opazovalec je prežal, kako so plaval in se gibali. Tako je čisto lahko videl, kako so otrobi zastajali v majhnih vrtincih; tam smo pogosto našli veliko množino komarjevih ličink.

»Anopheles minimus« je svoja jajčeca odlagal na vodno gladino med bambusovimi koreninami. Včasih so ličinke izlezele iz jajčec že prvi dan. Ličinke imajo na glavah dva drobna rožička v obliki bodalca, s katerima si zvrtajo pot skozi jajčno lupino v svobodo. Potem se razlezejo po vodni gladini in se hranijo tako, da vdihavajo skozi prav tenki cevčici zrak in požirajo prav vse drobne živi, ki jim jih donaja vodni tok. Ti čvrški potrebujejo teden dni da se razvijejo v pravega odraslega komarja, kadar pa je voda mrazla, se več.

Uničevanje »minimusa« bi bilo v zvezi s skoraj nepremagljivimi težavami, če bi ne imeli pri roki čudovite najdbe dr. Barberja. Temu možu se je namreč posrečilo sestaviti arzenovo kislino bakra — znanó mešanico, ki jo prodajajo pod imenom »pariško zelenilo« — ki smo jo pomešali z 99 deli suhega in drobnega cestnega prahu ter razpršili po vodi. Ti prašni delci so vse ličinke takoj pokončali. Mešanica je bila tako zelo učinkovita, da če si živa ličinke spravil na primer na krožnik in odprl okna v sobi, zunanaj za hišnim voglom pa je kdo samo uspal prašno mešanico iz ene posode v drugo, se je zmeraj dvignilo v zrak nekoliko tega prahu, ki ga je sapa zanesla skozi okno v sobo in nato pokončal vse ličinke, brž ko se je usedel na krožnik.

Poleg tega je pariško zelenilo nudilo še drugo prednost: vodo, ki si nanjo stresel ta prah, si lahko mirno rabil za kopeli, za pranje in celo za pitje, dočim je bila voda zanič, če si jo polil s petrolejem. Ena najnovejših pridobitev je stroj, ki ga žene vodni tok sam (kakor mlin na lopatke ter razprši pariško zelenilo po vodni gladini).

Brž ko so spoznali, da na Filipinih malarije ni v nizko ležečih krajih, marveč da razsaja samo ob vzhodnih gora, so se s tem dognanjem takoj okoristili. Vojska je uredila svoje taborišče Stotsenberg, v katerem je bilo kakih 2000 mož, sredi venca gričev, ki so ga imeli za varnega pred boleznijo, hkrati pa so uporabljali vsa sredstva proti malariji, znana že iz Paname po učinkovitosti. Toda navzlic naporom in previdnim ukrepom so vojaki jeli bolehati, ker je pač bilo taborišče na kraju, kjer je bilo mnogo komarjev vrste »anopheles minimus«. Ko so pa na vodne tokove obeh dolin, ki so tekli proti velikemu vodnemu zbiralniku, stresli pariško zelenilo, je bolezen odnehala.

Kadar ima človek opraviti z malarijo, je najboljši bistveno to, da natančno preišče krajevne razmere in se potem odloči za zdravlilo. Zdravlilo je včasih lahko prav preprosto. Tako je sem pa tja celo zadostovalo, če človek vode

Nemški propagandni minister dr. Goebbels o vprašanju, koliko časa bo trajala vojna

DNB poroča iz Berlina: V zadnji številki uglednega nemškega dnevnika »Das Reich« se nemški propagandni minister dr. Goebbels v uvodniku pod naslovom »Strma pot« bavi z vprašanjem, koliko časa utegne trajati sedanja vojna. Minister piše, da je čisto umevno, zakaj oboji prijatelj in sovražnik, v četrtem letu vojne dosti pogosteje stavljata to vprašanje, kakor pa v prvem vojnem letu.

»Ne samo vojna,« piše dr. Goebbels, »pač pa tudi ljudje in narodi so se v tem času v neki meri spremenili. Na naši in na sovražni-kovi strani gledajo danes na stvari dosti stvarnejše kakor pa ob začetku vojne.«

Minister Goebbels ugotavlja k tej spremembi javnega mnenja v vseh vojskujočih se državah, da Nemčiji ni treba bistveno spreminjati svoje taktike in prakse glede političnega poročanja in vojnih dogodkov.

»Mi smo na vojno,« piše dalje dr. Goebbels, »že od začetka gledali stvarno in smo se vedno varovali, da bi jo jemali prelahko, toda tudi, da je ne bi jemali pretežko. Mi gledamo v njej orjaško žaloigro narodov, ki se mora ob zapostavitvi vseh naših narodnih sil zmagovito končati. Od njenega izida je odvisno, če bomo kot narod ohranili neomejeno svobodo, ali pa bomo poginili. Pri tem seveda ni čisto vse eno, koliko časa bo vojna trajala. Toda to vprašanje ni v nobenem razmerju s tistim, da moramo vojno dobiti mi, kajti imamo vse možnosti, da vojno dobimo, in jo bomo tudi dobili.«

Nemški propagandni minister piše, da bi bilo zelo kratkovidno, če bi hoteli tak zgodovinski dogodek meriti po željah in skrbih, ki jih prinašajo takšni časi. Na ta način bi izgubili izpred oči tisto, kar je pri takšnem zgodovinskem dogajanju bistvenega.

»Na vprašanje, koliko časa bo trajala vojna,« nadaljuje svoja izvajanja nemški propagandni minister — »često odgovarja vsak, kdor si ga zastavlja, po svojih lastnih željah. To vprašanje skoraj vedno zavisi od tega, kaj si posameznik od vojne obljublja. Končno-veljavnega odgovora pa na to vprašanje ni. Kakor v dobi krize pred izbruhom kake vojne ponavadi ni mogoče kaj zanesljivega povedati, če in kdaj bo do vojne prišlo, tako je tudi v času vojne težko kaj več povedati, za kdaj je treba pričakovati, da bo spet mir. — Izkušnja pa uči, da prav tako kakor vojne, tudi miru čisto ni, čeprav ljudje mislijo, da je že čisto blizu, prav tako rado pa se zgodi, da nenadno pride mir, ko se ga nihče ni malo še ne nadeja.«

Nobeno umišljanje Angležev ni po mnenju nemškega propagandnega ministra tako nemumno, kakor tisto, ko pravijo, da kak narod lahko izgubi vse bitke, samo da zadnjo dobi. To bi držalo le v tem primeru — kakor poudarja dr. Goebbels — če bi zmagoviti narod, kakor smo bili mi Nemci leta 1918, zagrešil

usodno napako in se prostovoljno odpovedal adutu dobljenih bitk in vojnih pohodov.

»Nemčija ima danes,« pravi dalje nemški propagandni minister, »v rokah toliko takšnih adutov za zmago, da ji glede izida vojne ni treba biti v skrbeh. Nikdar v zgodovini si še nobena vojskujoča se država v razmeroma tako kratkem časovnem razdobju ni ustvarila toliko pogojev za zmago, kakor tokrat Nemčija. Medtem ko je Nemčija dozdaj še vedno v ofenzivi, je vsa modrost nasprotnika le v tem, da čaka in računa na zimo, da bi dobil tako nekaj časa za oddih, torej nekaj, česar ni treba pripisovati vojaški odporni moči, temveč izključno le naravnim spremembam letnega časa.«

»Mi tudi ne vemo,« piše dalje dr. Goebbels — »kako in zakaj bi se mogel tak potek dogodkov nekoč spremeniti, kajti vsako novo poletje je doslej našo vojno silo na vseh poljih le povečalo. Kar zadeva na primer surovine in orožja, stojimo danes mnogo bolje, kakor pa smo stali ob začetku sedanje vojne, da ne omenjamo števil in kakovosti naših čet. Anglosaksonske države, tudi če napno vse sile — od česar pa so še daleč — nam niso do-rasle. Sovjetska zveza, ki je na ljudeh in na surovinah bogata, pa je zdaj že tako okrnje-na, da jo je glede njene vojaške moči treba smatrati vsaj za odločno oslabiljeno.«

Dr. Goebbels je svoja zanimiva izvajanja končal z besedami: »Čemu naj bi gledali položaj bolj rožnat, kakor pa je v resnici? Daje nam brez nadaljnega vse možnosti za zmago. Zahteval bo od nas še mnogo žrtv in naporov, toda mi smatramo za pravilneje, javnost na to pravočasno opozoriti, da ne samo mi, temveč tudi naše ljudstvo ne bi doživelo kakšne pre-vare. Pred nami je še strma pot. Toda mi mi-slimo, da to strmo pot lahko dosti prej pre-maga narod, ki se je leta in leta vadil v na-porni hoji po hribih, kakor pa narod, ki se je hoje po hribih učil na ravnam. Nimamo no-benega razloga, da bi sebi ali svetu kaj pred-lagali. Mi smo si glede svoje naloge pa tudi glede svojih možnosti na uspeh čisto na ja-snem. Mi vemo, kaj hočemo. Toda še važnejše je: Mi tisto, kar vemo, tudi hočemo.«

20.000 nemških študentov v tovarnah

Že pred sedanjo vojno so bili dijaki in di-jakinje v Nemčiji zaposleni med velikimi po-čitnicami po industrijskih tovarnah in pri delu na kmetih. Zdaj je dobila ta zaposlitev nem-ske mladine še dokaj večji razmah in je po-stala zelo pomembna v nemškem vojnogospo-darskem življenju. Po poročilih iz Berlina je bilo letos zaposlenih v vojni industriji nad 20.000 študentov obeh spolov. S tem so omogo-čili delavcem potrebne dopuste in oddih.

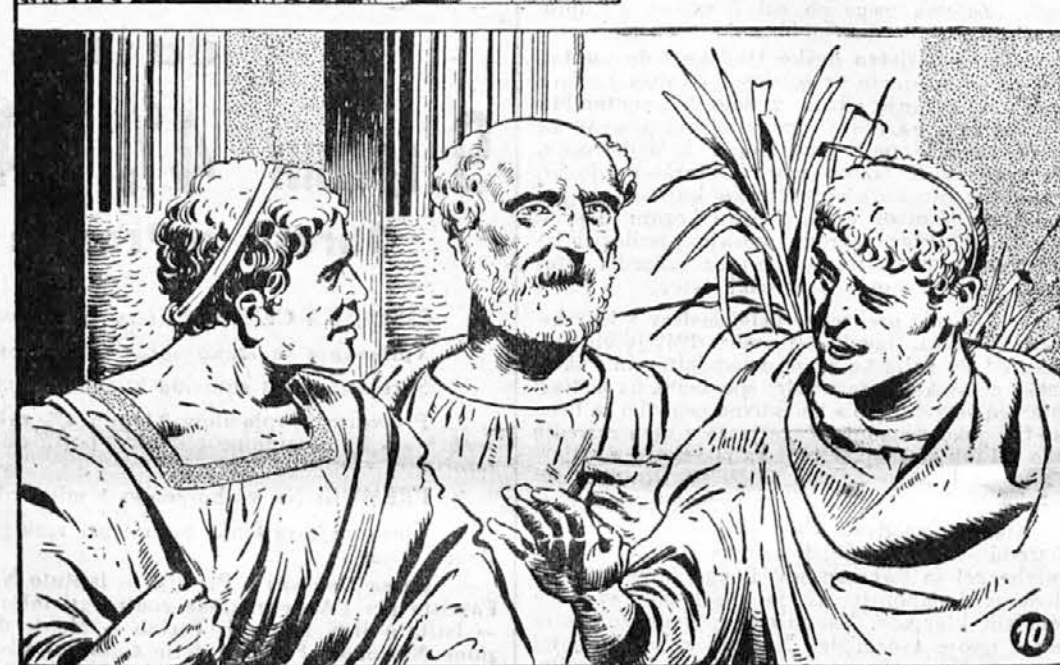
HENRIK SIENKIEWICZ

ROMAN V SLIKAH

9.
Od Foruma je nosilnica »kre-nila do Aulove hiše. Petronij in Vinicij sta izstopila, šla v hišo ter presenečena obstala v veži, kjer je iz prostorov brez stropa padal snop bele luči in se ob vodome-tu na sredi razbijal v tisoč isker. Okoli vode na sredi veže so rastle lilije, kovinasta košuta je sklanjala glavo k vodi. Ob ste-nah med vrati so stali kipi Aulo-vih prednikov.

10.
Ko sta gosta ogledovala lepi in okusno urejeni prostor, je iz drugih prostorov prišel v vežo Aulus Plaucij, starejši človek že osivelih las in kljukastega nosu. Petronij se mu je jel zahvaljevati za skrb, ki jo je bil v njegovi hiši deležen nečak Vinicij ob bo-lezni. Pohvalil je Plaucijev okus in lepi dom. Nato so vsi trije odšli na vrt, odkoder se je slišal vrišč in smeh.

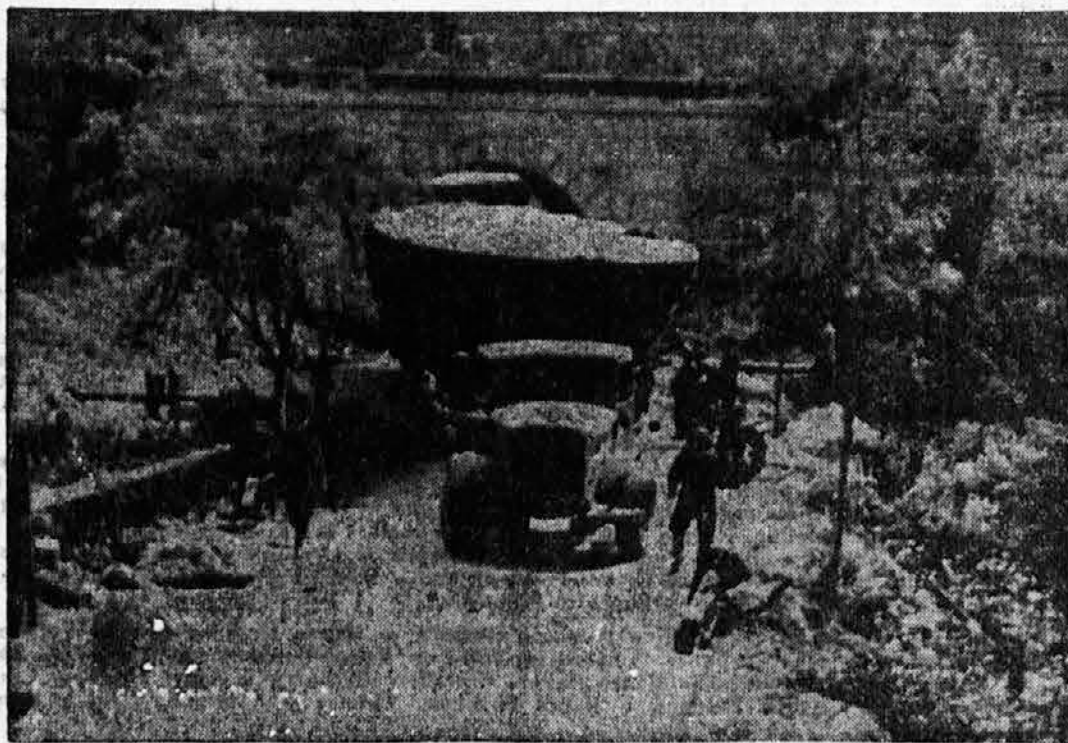
Živila v prahu

Rešijo naj tudi težave s prevozi

Eno najvažnejših in najbolj življenjskih vprašanj sedanjih vojnih časov je brez dvoma vprašanje prehrane. Vojsko je treba oskrbo-vati na velike daljave z vsemi potrebščinami, in čim večje so te razdalje, tem hujše posta-jajo težave s prevozi. Vpravi iz teh razlogov so na pristojnih mestih posvetili največjo pozor-nost tako imenovanim »živilom v prahu«.

Kakor piše dopisnik »CE«, snujejo v Ame-riki načrte, kako bi pripravili čim več živil v takšnem stanju, da prevoz ne bi preveč trpel, t. j. živil v prahu. Prostor, ki bi ga živila v takšni obliki zavzemala na prevoznih ladjah, bi bil neprimerno manjši, kakor pa, če bi tista živila prevažali v surovem ali vsaj posušenem

stanju. Prevoz bi se na ta način prav precej poenostavil. Pa tudi v Nemčiji so že precej na splošno vpeljali živila v prahu, zlasti za prehrano vojske. Tako imajo jabolka v prahu, sir, sočivje, zelenjavo in celo ribe v prahu. Hranilna vrednost takšnih živil se prav nič ne spremeni in je temu čudovitemu prahu treba priliti le nekaj vode, pa imajo že pri rokah nadvse okusne in dišeče jedi. Razume se se-veda, da bi človek rajši sedel za pogrbeno mizo in si privoščil vseh mogočih stvari, ki bi prišle pravkar v svežem stanju iz kakšne od-lične restavracije ali iz domače kuhinje, toda vojna je vojna in v vojni se je treba prilago-diti marsičemu.

Italijanski »MAS«-i (motorni protipodmorniški čolni) na poti čez Alpe. Namenjeni so na Ladoško jezero.

SELMA LAGERLOEF:

105

NA RAZPOTJIH SRCA

ROMAN

»Bojim se ljubezni,« je rekla. »Dobro sem vedela, kakšen je bil Rihard, toda ljubezen me je prisilila, da sem ga vzela. Sovra-žim ljubezen.«

Karlina je dobro opazila, da je to rekla, da bi jo potolažila. S tem je hotela povedati, da je tudi najbolj vroča ljubezen lahko zmota in podlaga za najgrše zlorabe. Boljše je, če se človek pusti voditi le od razuma.

Karlina bi rada rekla, da bo ona, kar se nje tiče, ljubezen prav do zadnje smrtne ure visoko čislala in se nanjo navzlic vsem mukam, ki jih je vseskozi morala prestajati, nikoli ne bo jezila. Toda zdravnikova žena je dobila enega svojih najnevarnejših na-padov kašlja, ki je onemogočil sleherni odgovor. Čim pa je spet nastopil mir, se je Karlina požurila, da je pripravila posteljo in vanjo položila svojo sestro. Ta večer je Karlina izvršila vse mate-rinske dolžnosti v tem bornem domu. Pripravila je otrokom ve-čerjo, jim med jedjo delala družbo in jih potem spravila spat.

Ko pa je pri tem pospravljala obleke, posteljnino, kuhinjsko posodo in porcelan in ga dobila v roke, se je začudila. Kako je bilo vse to obtočeno in razbito! Najnujnejše kuhinjske potrebšče-ne so manjkale. Kako nemarna in nesposobna je bila služkinja! Kako razcapane otroške obleke! Kako obrabljene so bile muze in stoli. Tam je manjkalo naslonjača, tukaj zopet noge!

Karlina so solze zalile oko, toda ni jim pustila, da bi se od-tekle. Globoko sočutje do sestre jo je prevzelo, do tiste sestre, ki je morala prenašati to uboštvo, ne da bi spravila iz sebe eno samo besedo pritožbe in ne da bi kdaj koli z besedico prosila za podporo.

Odvedla je Karlino gor v njeno sobico in jo prisilila, da se je vlegla na divan in jo pokrila z odejo.

Med temi opravili je šla Karlina vedno znova k svoji sestri, ki je mirno in brez bolečin ležala v svoji postelji in ji je Karlina skrb očitno zelo dobro dela.

»Sedaj pa moraš poslušati res nekaj lepega,« je rekla Karlina. »Za bodoče se ne boš smela več tako mučiti. Jutri ti bom poslala pravo služkinjo. Potem se boš lahko mirno vlegla v posteljo in gledala nase, da se boš zopet dobila popravila.«

Bolnica se je bolesto nasmehnila. Dobro se je videlo, da ji je ta blagovest pripravila veselje. Toda Karlini se je zdelo, da je opazila, da je še nekaj drugega vznemirjalo njeno sestro, česar pa doslej še ni mogla izgovoriti iz nje.

»Je že prepozno,« si je mislila Karlina. »Ve, da mora umreti, potem je prav nič ne more več potolažiti.«

Čez kratek hip je zopet stala ob postelji. Razkladala je vse mogoče načrte, kako bi bilo treba sestro prepeljati v kakšno ko-pališče in jo tam dati v pravo oskrbo. »Saj vendar veš, da bom sedaj postala bogata. Lahko se zaneses name.«

Karlina je bilo zopre, da bi na takšen način govorila o bo-gastvu Schagerstroema, toda sestra je to povzročalo veselje. Misel, da bo Karlina postala bogata gospa, je bilo zanjo najboljše zdravilo. Prijela je za Karlinine roke in jih pobožala polna hvaležnosti, toda še vedno ni bila videti popolnoma pomirjena.

»Kaj neki jo še muči?« si je mislila Karlina. Resnično ji je nekaj vzbujalo sum, toda na to ni hotela prežati. Saj se ji je zdelo nemogoče, da bi mogla Marija Luiza prositi tudi za svojega moža. Sedaj, ko je bila že vsega sproščena in do temelja uničena, ko je do smrti bolna ležala v postelji! Ne, moralo je biti nekaj drugega.

Ko so bili že vsi otroci v postelji, je stopila Karlina k svoji sestri, da bi ji voščila lahko noč.

»Sedaj mislim iti,« je dejala, »toda stopila bom še k bolniški strežnici in jo prosila, da bi nocojšnjo noč čula pri tebi. Jutri bom spet zgodaj tu.«

Znova je Marija Luiza na silno nežen način pobožala roko svoje sestre. »Jutri te ne bom potrebovala, pač pa pridi zopet v ponedeljek!«

Karlina je razumela: njena sestra je pričakovala, da bo njen mož, ki je danes obiskoval bolnike, v nedeljo ostal doma. Ni ho-tela, da bi se Karlina srečala z njim.

Se vedno je bolnica krepko stiskala Karlino roko in ta je dobro uvidela, da jo misli še nekaj prositi.

Sklonila se je čez njo in odstranila koder z bolnišničnega čela. Ah, zdelo se je, kakor da bi se dotaknila umirajoče in ob nenad-nem občutku, da je morda danes zadnjikrat videla svojo hlabro, zvesto sestro, ji je poskušala še enkrat ustreči in rekla:

»Schagerstroem in jaz se bova zavzela tudi za Romeltusa, to ti obljubljam.«

Oh, kakšen žarek zadovoljstva je spreletel bolničin obraz! Pri-tisnila je Karlino roko k ustnam.

Potem se je vlegla nazaj na blazino. Njene oči so se zaprle in čez kratek čas je mirno in spokojno zaspala.

»Saj sem dobro vedela,« je mislila Karlina. »Nanj je mislila, to sem dobro vedela, da ljubezni ne more mrziti.«

II.

Bila je že deset ura proč, ko se je Karlina vrnila domov z obiska pri zdravnikovi ženi. Ko je odprla vrata, je trčila ob soba-rico in kuharico, ki sta se prihajajoč z druge smeri, bližali domu.

Tako sta začeli pripovedovati, da prihajata od molilne ure pietistov v Holma. Zborovanje je bilo v stari kovačnici. Vse je bilo natlačeno polno, dr. Eckenstedt pa je imel govor. Ne le iz okolice cerkve, temveč iz vseh strani so se tjakaj zljili ljudje. Karlina je mislila vprašati, ali je Karel Artur že zopet govoril tako lepo kakor doslej. Toda obe dekleti sta bili preveč razgreti pri poročanju o tem, kar sta slišali, in je sploh nista pustili do besede.

»In dr. Eckenstedt je približno ves čas govoril le o vas, gospo-dična Karlina,« je dejala postrežnica. »Rekel je, da so on in vsi drugi ljudje vam storili veliko krivico. Vi da niste bili nikoli hinavski in zahrbtni. To je povedal, da bo vedel ves svet.« — »Da, pripovedoval je, kaj je milostna gospodična rekla in kaj je on rekel tedaj, ko je prišlo do spora,« je pristavila kuharica. »Hotel je, da bi mi vsi razumeli, kako se je vse skupaj pripetilo. Toda jaz nisem verjela, da bi s tem govorjenjem imel prav. Pred menoj je sedelo nekaj fantov, ki so se kar dušili od smeha.«